



## Adatok Miskolc és a Bükk hegység flórájának ismeretéhez

SONKOLY Judit

Debreceni Egyetem TTK Ökológiai Tanszék, H-4010 Debrecen, Pf.: 71.; [judit.sonkoly@gmail.com](mailto:judit.sonkoly@gmail.com)

### Floristic data from Miskolc and the Bükk Mountains (N Hungary)

**Summary** – In the paper new floristic data originated from field works between 2009 and 2014 in the Bükk Mountains and in the city of Miskolc, Hungary are reported. Data presented here are mainly from the eastern part of the mountain range, near Miskolc, but there are also some data from the central and northern part of the mountains. The most interesting result is the discovery of a new stand of *Epipactis tallosii* in the inhabited area of Miskolc-Hejőcsaba, but in the inhabited area of Miskolc *Cephalanthera damasonium*, *Neottia nidus-avis* and *Allium scorodoprasum* was also found. New localities of *Callitriche* c.f. *palustris*, *Alisma lanceolatum* and *Berula erecta* are provided, which species have not been found in the Bükk recently, while *Lactuca perennis*, *Crepis biennis* and *Lycopus europaeus* was not known in the township of Miskolc so far. New localities of *Iris pseudacorus*, *Iris sibirica*, *Clematis integrifolia*, *Carex acutiformis*, *Thalictrum lucidum*, *Pseudolysimachion longifolium* etc. were found near Miskolc-Komlóstető, *Epipactis microphylla*, *Carex acuta*, *Equisetum telmateia*, *Listera ovata* etc. were found near Miskolctapolca, and *Epipactis tallosii*, *Juncus tenuis*, *Carduus nutans*, *Berula erecta*, *Scutellaria galericulata*, *Myosotis scorpioides* and *Ranunculus sceleratus* were found in the vicinity of Miskolc-Görömböly. It can be concluded that the flora of the surroundings of Miskolc (i.e. Miskolc-Komlóstető, Miskolctapolca and Miskolc-Görömböly) are not yet known sufficiently.

**Keywords:** Bükk Mountains, floristic data, Miskolc, North Hungarian Mountains, vascular flora

**Összefoglalás** – 100 növényfaj 195 új előfordulási helyét közölöm, döntő többségben Miskolc belterületéről és határából. Belterületéről négy adat származik, melyek közül a legérdekesebb az *Epipactis tallosii* előkerülése Miskolc-Hejőcsabán, ezen kívül az *Allium scorodoprasum*, a *Cephalanthera damasonium* és *Neottia nidus-avis* került elő belterületen. A Bükk hegység területéről kiemelendők a *Callitriche* c.f. *palustris*, az *Alisma lanceolatum* és a *Berula erecta*, melyek bükki előfordulását Vojtkó (2001) nem erősítette meg, valamint a *Lactuca perennis*, a *Crepis biennis* és a *Lycopus europaeus* új adatai, melyek eddig nem voltak ismertek Miskolc területéről. Nevezetes még az *Epipactis microphylla*, a *Listera ovata*, az *Equisetum telmateia*, a *Carex acuta* és a *Trifolium pannonicum* előkerülése Miskolctapolca mellett, valamint az *Iris sibirica*, az *I. pseudacorus*, a *Clematis integrifolia*, a *Pseudolysimachion longifolium*, a *Thalictrum lucidum* és a *Carex acutiformis* előfordulása Miskolc-Komlóstető közelében. Görömböly mellől az *Epipactis tallosii*, a *Berula erecta*, a *Scutellaria galericulata*, a *Lycopus europaeus*, a *Ranunculus sceleratus* és a *Juncus tenuis* előfordulása jelentős. E fajok egy része országosan nem számít ritkának, azonban a Bükkből csak néhány helyről ismertek. Az eredmények tükrében feltételezhető, hogy Miskolctapolca, Miskolc-Komlóstető és Miskolc-Görömböly környéke botanikailag nem részletesen feltárt. A Görömböly-patak mentén fekvő területek kutatottságának hiányát mutatja, hogy mindössze néhány terepbejárás alkalmával több új, érdekes előfordulási adatot sikerült gyűjteni. Miskolctapolca és Komlóstető közelében ugyan több időt töltöttem el, de a nagyszámú új adat itt is azt feltételezi, hogy a terület nem kellőképpen kutatott.

**Kulcsszavak:** Bükk, edényes flóra, Északi-középhegység, florisztikai adatok, Miskolc

## Bevezetés

Az alábbiakban Miskolc város és a Bükk hegység területén 2009 és 2014 között rögzített florisztikai adataimat összegzem. Adataim főleg a Bükk keleti, Miskolchoz tartozó részéről származnak, ezen kívül szórványosan Varbó, Mályinka, Nagyvisnyó, Szilvássvár, Felsőtárkány, Cserépváralja és Kisgyőr települések határából. Kistájak szintjén tehát főleg a Miskolci-Bükkalját érintik az adatok, kisebb részben pedig a Déli-Bükk, a Bükk-fennsík, az Északi-Bükk és a Tardonai-dombság területét (MAROSI & SOMOGYI 1990). Néhány ritka, illetve lokálisan ritka növényfajt Miskolc belterületén is sikerült megtalálni.

### *A terület jellemzése*

A Bükk hegység részletes geomorfológiai és növényföldrajzi jellemzését VOJTKÓ (2001) megadja, így itt erre nem térek ki. Röviden bemutatom azonban azokat a Miskolctól délre, a lakott terület közvetlen közelében (Görömböly, Miskolctapolca és Komlóstető városrészek közelében) fekvő, kevésbé ismert területeket, ahonnan adataim nagy része származik.

Görömböly városrész Miskolc délkeleti részén, a Görömböly-patak völgyében található, egykori önálló település. A görömbölyi adatok a lakott területtől délnyugatra, a patak felső folyásáról származnak, részben a kis vízhozamú, lassú folyású patak partjáról, részben pedig a Bagolymezőnek nevezett területről, egy többnyire nyugati kitétséggű, legeltetett domboldalról, ahonnan többek között ismert a *Pulsatilla zimmermanni* és az *Orchis morio* előfordulása is (HUDÁK *et al.* 2009). Ezek ma is viszonylag nagy egyedszámú populációkat alkotnak, főleg az *Orchis morio*, amely tömegesnek mondható a területen. A területről szintén HUDÁK *et al.* (2009) által jelezett "északi sarkvirág" talán a *Platanthera bifolia*-ra utalhat, megerősítést igényel.

Miskolctapolca Görömbölytől nyugatra, a Hejő patak völgyében fekszik. A Juhdöglő-völgy egy északnyugat – délkelet irányú völgy Miskolctapolcáról délre, melynek északkeleti oldalán hétvégi telkek találhatók. A völgy Miskolctapolca felőli végén egy erősen ingadozó vízállású tó található. A Juhdöglő-völgytől északra, a lakott terület közvetlen közelében, a Barlangfürdőnek is helyet adó Vár-hegy (222 m) Barlangfürdővel ellentétes oldalán található az ún. Várhegyi kőfejtő, amelyet az 1950-es években hagytak fel. A bányaudvarban azóta számos invazív faj megállíthatatlan terjedése okoz problémát, a sziklafalakon és a mesterségesen létrejött, meredek törmelékletükön azonban értékes fajok kezdenek megjelenni, melyek közül legjelentősebb a *Cypripedium calceolus* előfordulása, amelynek egyik legnagyobb hazai állománya található meg itt (SULYOK 2006). A Kisköves (210 m) egy szintén a lakott terület közvetlen közelében fekvő dombtető, melyre sajmeggyes-molyhos tölgyes karsztbokorerdő foltok, zárt mészkő sziklagyepek és lejtősztyepprétek mozaikja jellemző. A Kiskövesről ismert többek között az *Orchis tridentata* és *O. purpurea*, valamint a *Polygala major*, a *Thlaspi jankae*, az *Adonis vernalis*, az *Iris graminea* és az *I. pumila* előfordulása is (HUDÁK *et al.* 2009). Miskolctapolcától kelet felé húzódik a Kövesdi-völgy, és mintegy annak folytatásaként a Nagy-Kömáza és a Galya-tető közt elterülő, szintén kelet-nyugat irányú Nagy-Száraz-völgy. A Kövesdi-völgyből szintén ismert a *Cypripedium calceolus* néhány tövet számláló állománya, valamint a *Platanthera bifolia*, a *Neottia nidus-avis*, a *Cephalanthera damasonium* és *C. rubra*, valamint az *Epipactis helleborine* és *E. microphylla* előfordulása is (SULYOK 2006). A Nagy-Száraz-völgy egy főként gyertyános-kocsánytalan tölgyesek dominálta, nevéhez híven vízforrás nélküli, viszonylag széles völgy. Innen például a *Cephalanthera longifolia* előfordulása ismert (VOJTKÓ 2001).

A Nagy-Száraz-völgytől északra fekvő, a Bánlestől a Vásárhelyig húzódó 250–450 m magas vonulatot Komlóstető városrészhez sorolom, mivel a keleti része egyértelműen itt tárgyalandó, és habár a Vásárhely már Bükkzentlászlóhoz van közelebb, ezt a területet össze-

vonva érdemes kezelni. Itt a hegytetőkön és a déli lejtőkön melegkedvelő tölgyesek között lejtősztyepprétek és sajmeleges-molyhos tölgyes bokorerdők mozaikjait találjuk. Komlóstető lakott területétől pár száz méterre található a Bánles (264 m) és Poklos-tető (351 m). A Bánlesről ismert például a *Centaurea triumfettii*, a Poklos-tetőn pedig – ahol a környék legnagyobb kiterjedésű lejtősztyeppréte maradt fent – ismert többek között az *Orchis morio*, az *Adonis vernalis*, a *Pulsatilla grandis*, az *Iris pumila*, a *Doronicum hungaricum*, a *Dictamnus albus* és a *Thlaspi jankae* előfordulása (VOJTKÓ 2001), melyek jelentős egyedszámban találhatóak meg itt. A Poklos-tetőtől tovább haladva nyugat felé, a Ládi-erdő, a Galya-tető (422 m) és a Vásárhely-tető (468 m) területén a lejtősztyeppréte foltok már kisebbek és kevésbé összefüggően jelennek meg. A Poklos-tetőről említett fajokon kívül erről a területről ismert az *Iris graminea*, az *Aconitum anthora*, az *Anemone sylvestris*, a *Trifolium pannonicum*, a *Vinca herbacea*, az *Echium maculatum*, a *Scorzonera austriaca* és a *Dactylorhiza sambucina* előfordulása (VOJTKÓ 2001), valamint a Vásárhely területéről az *Orchis pallens* is (PELLES 1996).

A környék botanikailag legkevésbé ismert része kétségtelenül a Komlós-völgy és a Nádas-tó-völgy területe, ahonnan VOJTKÓ (2001) nem említ egyetlen adatot sem. A terület a térképek alapján valóban nem tűnik különösebb botanikai érdeklődésre számot tartónak, ennek ellenére mindkét völgyben több érdekes, ritka vagy lokálisan ritka faj került elő (lásd az Enumerációban). A Komlós-völgy egy Miskolctapolca és Komlóstető között elhelyezkedő, északnyugat–délkelet irányú, mindkét oldalán lakott területekkel és hétvégi telkekkel övezett völgy. A völgy legalacsonyabb részén mocsárrét jellegű társulás található *Filipendula ulmaria* tömegével, ami felfelé haladva fokozatosan szárazabb, valószínűleg legalább időnként kaszált gyepeknek adja át a helyét, a völgyalj felsőbb szakaszán pedig egy tölgyes erdőfolt található. A Nádas-tó-völgy Miskolctapolcától északi irányba húzódik, és szintén lakott területek övezik. A Győri utca végétől megközelítve először egy időszakos vízfolyás által kimélyített, szűk, sziklás oldalú völgyet találunk, majd felfelé haladva a völgyalj ellaposodik, itt magassásrétek és nádasok terülnek el.

### Anyag és módszer

A fajok sorszámozása és nomenklatúrája KIRÁLY (2009) munkáját követi. A felsorolt fajok új előfordulási adatait – illetve egyes esetekben a korábbi irodalmi és herbáriumi, VOJTKÓ (2001) által meg nem erősített előfordulásokat – a következő sorrendben tárgyalom: *Településnév*: dűlnév, utcanév vagy egyéb helymegjelölés (zárójelben az adatot szolgáltató(k) nevének rövidítése és az évszám) [szögletes zárójelben a területet lefedő KEF kvadrát kódja]. A lelőhelyek megnevezéseit FÖLDI (1980) és a "Bükk turistakalauza" (Cartographia 2007) nyomán adtam meg. A Miskolchoz tartozó területek besorolásánál VOJTKÓ (2001) rendszerét követtem, azzal a különbséggel, hogy Diósgyőr, Görömböly, Hejőcsaba és Komlóstető városrészeket is elkülönítettem, így minden miskolci adatot valamely városrészhez soroltam. A herbáriumi és a korábbi irodalmi adatok, valamint az aktuális előfordulási adatok tekintetében főképp VOJTKÓ (1997, 2001 és 2008) munkáira támaszkodtam, ezeken kívül Miskolcra vonatkozóan néhány további érdekes előfordulási adat található HUDÁK *et al.* (2009) munkájában, valamint a *Cypripedium calceolus* fajmegőrzési tervében (SULYOK 2006).

Rövidítések:

KJ – Koscsó János; LKÁ – Lovas-Kiss Ádám; MVA – Molnár V. Attila; SJ – Sonkoly Judit; TA – Takács Attila; VA – Vojtkó Anna

**Enumeráció**

- 5. *Lycopodium clavatum* L.** – *Miskolc-Lillafüred*: Létrás (LKÁ+MVA+SJ+TA+VA 2010) [7889.4].
- 8. *Equisetum telmateia* Ehrh.** – *Miskolctapolca*: Nádas-tó-völgy, több tíz hajtás (SJ 2014) [7990.1].
- 14. *Equisetum ramosissimum* Desf.** – *Miskolctapolca*: Nagy-szentbenedek, a Nagy-kőmázsán található mészkőbányából a cementgyárhoz vezető futószalag mentén (SJ 2014) [7990.2].
- 17. *Ophioglossum vulgatum* L.** – *Nagyvisnyó*: Mély-Sár-völgy és Kis-Sár-völgy között, turistaösvény mellett (SJ 2013) [7988.4].
- 49. *Polystichum lonchitis* (L.) Roth.** – *Szilvásvár*: a Vörös-Sár-hegy lábánál, a sárga háromszög jelzésű turistaút mentén egy tő (SJ 2013) [7988.2] – Soó (1964) a szomszédos Kukucsó-hegyről említi (VOJTKÓ 2001).
- 354. *Petrorhagia prolifera* (L.) P.W.Ball & Heywood** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 370. *Dianthus deltooides* L.** – *Miskolc-Lillafüred*: Létrás (SJ 2010) [7889.4]; *Varbó*: Ortás-rét (SJ 2013) [7889.4].
- 373. *Dianthus pontederæ* A. Kern.** – *Miskolc-Diósgyőr*: Baráthegy-dűlő, használaton kívüli, töredezett betonjárdán (SJ 2013) [7890.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1], a Komlós-völgyben tömeges (SJ 2014) [7990.1]; *Répáshuta*: a falu feletti kaszált gyepten (SJ 2014) [7989.1].
- 397. *Caltha palustris* L.** – *Miskolc-Görömböly*: a Görömböly-patak mentén több helyen is előfordul (SJ 2013) [7990.2 és 7990.4]; *Miskolctapolca*: Nádas-tó-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 398. *Aconitum anthora* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 406. *Aquilegia vulgaris* L.** – *Miskolc-Ómassa*: Köpüs-forrás, egy tő (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Nagy-Száraz-völgy, hófehér virágú tövek kis egyedszámban, talán kivadulás (SJ 2012) [7990.1].
- 418. *Clematis integrifolia* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja, néhány tő (SJ 2014) [7990.1].
- 423. *Clematis recta* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (SJ 2014) [7990.1].
- 444. *Ranunculus sceleratus* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Görömböly-patak (SJ 2014) [7990.2] – A Bükkben ritkának számít.
- 466. *Thalictrum lucidum* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (SJ 2014) [7990.1].
- 470. *Berberis vulgaris* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Galya-tető (SJ 2013) [7990.1].
- 471. *Mahonia aquifolium* (Purch) Nutt.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető, valószínűleg a közeli hétvégi kertekből kivadulva (SJ 2010) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Nádas-tó-völgy, szintén kivadulás (SJ 2014) [7990.1].
- 516. *Hesperis tristis* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető (SJ 2010) [7990.1].
- 645. *Saxifraga bulbifera* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Bagolymező (SJ 2013) [7990.4]; *Miskolc-Lillafüred*: Létrás (SJ 2010) [7889.4].
- 647. *Saxifraga tridactylites* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető, mészkőbányán (SJ 2011) [7990.1] – A Bükkben ritkának számít.
- 720. *Potentilla alba* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: a Poklos-tető déli oldalán (SJ 2010) [7990.1], a Bánles oldalán (SJ 2014) [7990.1].
- 772. *Sorbus torminalis* (L.) Crantz.** – *Miskolc-Komlóstető*: a Poklos-tető és a Vásárhely között több helyen (SJ 2014) [7990.1], Bánles (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Kis-kőmáza (SJ 2014) [7990.1].
- 810–811. *Cotoneaster* sp.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles, vegetatív állapotban (SJ 2014) [7990.1].

- 819. *Cerasus mahaleb* (L.) Mill.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető (SJ 2010) [7990.1], Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 834. *Laburnum anagyroides* Medik.** – *Miskolctapolca*: Várhegyi-kőfejtő (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 935. *Ononis arvensis* L.** – *Kisgyőr*: Kékmező (SJ 2014) [7990.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 967. *Trifolium montanum* L.** – *Miskolc-Diósgyőr*: Baráthegy-dűlő (SJ 2014) [7890.3]; *Miskolc-Görömböly*: Bagolymező (SJ 2014) [7990.4]; *Miskolc-Komlóstető*: a Komlós-völgyben tömeges (SJ 2014) [7990.1].
- 976. *Trifolium pannonicum* Jacq.** – *Miskolctapolca*: Vizespince (SJ 2014) [7990.1].
- 994. *Anthyllis vulneraria* L. subsp. *polyphylla* (Kit.) Nyman.** – *Miskolc-Lillafüred*: Szepesirét (SJ 2010) [7889.4]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy felső része (KJ+SJ 2013) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Várhegyi-kőfejtő (KJ+SJ 2013); *Varbó*: Ortás-rét (SJ 2013) [7889.4].
- 1009. *Geranium sanguineum* L.** – *Miskolctapolca*: Kisköves (SJ 2010) [7990.1]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy felső része (KJ+SJ 2013) [7990.1], Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 1014. *Geranium columbinum* L.** – *Miskolctapolca*: Kis-kőmázsa (SJ 2014) [7990.1].
- 1031. *Linum tenuifolium* L.** – *Varbó*: a Várdomb oldalában tömegesen (SJ 2013) [7889.2].
- 1070. *Dictamnus albus* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 1074. *Polygala major* Jacq.** – *Miskolc-Diósgyőr*: Baráthegy-dűlő (SJ 2014) [7890.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 1098. *Staphylea pinnata* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: a Bánlestől délre, turistaösvény mentén (SJ 2014) [7990.1].
- 1134. *Daphne mezereum* L.** – *Miskolc-Ómassa*: Köpüs-forrás (SJ 2010) [7889.3].
- 1258. *Smyrniium perfoliatum* L.** – *Miskolctapolca*: a Nagy-Száraz-völgy több pontján (SJ 2012) [7990.1].
- 1265. *Berula erecta* (Huds.) Coville** – *Miskolc-Görömböly*: Görömböly-patak (SJ 2014) [7990.2] – VOJTKÓ (2001) nem közöl aktuális bukki adatot a fajról, de a környéken Miskolctapolca közelében a Hejő patak mentéről is ismert (VINCZE 2010).
- 1315. *Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench** – *Miskolc-Diósgyőr*: Ostoros-hegy (SJ 2012) [7890.3] – Diósgyőrben, pontosabb helymegjelölés nélkül gyűjtötte Budai 1907-ben, más miskolci adata nincs.
- 1321. *Laser trilobum* (L.) Borkh.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolc-Ómassa*: Szentlélek-völgy (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Kisköves (LKÁ+MVA+SJ+TA+VA 2010) [7990.1].
- 1393. *Vinca minor* L.** – *Miskolctapolca*: a Kövesdi-völgyben több helyen nagy kiterjedésű állományokat alkot (SJ 2010) [7990.1].
- 1395. *Asclepias syriaca* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: a Bánlestől délre, a turistaösvény mellett egy helyen ~50 hajtás (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 1413. *Buglossoides purpureoaeerulea* (L.) I.M. Johnston** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető (SJ 2010) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Várhegyi-kőfejtő (KJ+SJ 2013) [7990.1], Nagy-Száraz-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1418. *Cerintho minor* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető (SJ 2010) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Kis-kőmázsa (SJ 2014) [7990.1]; *Nagyvisnyó*: Huta-rét (SJ 2013) [7988.4]; *Varbó*: Várdomb (SJ 2013) [7889.2].
- 1422. *Echium maculatum* L.** – *Miskolctapolca*: Kis-kőmázsa (SJ 2014) [7990.1].
- 1428. *Nonea pulla* (L.) DC.** – *Varbó*: Várdomb (SJ 2013) [7889.2].
- 1444. *Myosotis scorpioides* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Görömböly-patak (SJ 2014) [7990.2] – Miskolcraól nem volt VOJTKÓ (2001) által megerősített adata.
- 1467. *Callitriche* cf. *palustris* L.** – *Miskolctapolca*: Juhdöglő-völgy, tópart (SJ 2014) [7990.1] – Érett termés hiányában, habitus és élőhely alapján nem lehetett teljes biztonsággal meg-

- állapítani a faji hovatartozást, de egyik *Callitriche* fajnak sincs VOJTKÓ (2001) által megerősített bükki adata.
- 1480. *Scutellaria galericulata* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Görömböly-patak partja (SJ 2014) [7990.2] – Miskolcraól nem volt VOJTKÓ (2001) által megerősített adata.
- 1487. *Melittis melissophyllum* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1], Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolc-Lillafüred*: Kaszás (SJ 2014) [7889.4]; *Miskolctapolca*: Kövesdi-völgy (SJ 2010) [7990.1]; *Varbó*: Ortás-tető (SJ 2013) [7889.4].
- 1527. *Acinos arvensis* (Lam.) Dandy** – *Felsőtárkány*: a Tar-kő szikláján (SJ 2013) [7988.4]; *Mályinka*: Örvény-kő (SJ 2014) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Nagy-kőmázsa, a kőbánya szélén, kőtörmeléken (SJ 2013) [7990.1], Vár-hegy, a felhagyott kőbánya szikláján (SJ 2014) [7990.1].
- 1541. *Lycopus europaeus* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Görömböly-patak (SJ 2014) [7990.4]; *Miskolctapolca*: Juhdöglő-völgy, árokpart (SJ 2014) [7990.1] – Miskolcraól eddig nem volt adata.
- 1557. *Salvia glutinosa* L.** – *Miskolc-Lillafüred*: Puskaaporos (SJ 2014) [7889.4]; *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1], Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1572. *Physalis alkekengi* L.** – *Miskolc-Bükkszentlászló*: Alsó-Bagoly-hegy (SJ 2009) [7989.2].
- 1558. *Salvia sclarea* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: kivadulva a Poklos-tető déli oldalában (SJ 2014) [7990.1].
- 1625. *Pseudolysimachion longifolium* (L.) Opiz** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (SJ 2014) [7990.1].
- 1629. *Pseudolysimachion orchideum* (Crantz) Wraber** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1764. *Viburnum opulus* L.** – *Kisgyőr*: Homokkő-forrás (SJ 2014) [7990.3]; *Miskolctapolca*: Kövesdi-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1765. *Viburnum lantana* L.** – *Mályinka*: Örvény-kő (SJ 2014) [7889.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Galya-tető (SJ 2013) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Nagy-kőmázsa (SJ 2010) [7990.1], Várhegyi-kőfejtő (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 1797. *Campanula glomerata* L.** – *Miskolc-Lillafüred*: Létrás (SJ 2011) [7889.4].
- 1799. *Campanula cervicaria* L.** – *Kisgyőr*: Kékmező közelében (SJ 2014) [7990.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1828. *Aster linosyris* (L.) Bernh.** – *Miskolc-Komlóstető*: Poklos-tető (SJ 2013) [7990.1].
- 1853. *Inula hirta* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (KJ+SJ 2013) [7990.1], Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 1857. *Inula salicina* L.** – *Miskolc-Diósgyőr*: Baráthegey-dűlő (SJ 2014) [7890.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1], Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Juhdöglő-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 1858. *Inula ensifolia* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 1935. *Doronicum hungaricum* (Sadler) Rchb.f.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alsó részén néhány tő (SJ 2014) [7990.1].
- 1973. *Carduus nutans* L.** – *Miskolc-Görömböly*: Bagolymező, juhokkal legeltetett domboldalon (SJ 2013) [7990.4] – Budai 1906-ban Miskolc: Ágazat megjelöléssel gyűjtötte, más miskolci adata nincs.
- 1986. *Cirsium canum* (L.) All.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja, nagy egyedszámban (SJ 2014) [7990.1].
- 1987. *Cirsium pannonicum* (L.f.) Link** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy, nagy egyedszámban (SJ 2014) [7990.1].
- 2010. *Centaurea stoebe* L. subsp. *stoebe*** – *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 2005. *Centaurea triumfettii* All.** – *Miskolctapolca*: a Csókás-tetőtől a Mocsolyás-völgy által elválasztott hegytetőn (SJ 2014) [7990.1].
- 2016. *Hypochoeris maculata* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy, néhány tő (SJ 2014) [7990.1].

- 2039. *Lactuca perennis* L.** – *Miskolc-Ómassa*: Hetemér (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Kisköves (LKÁ+MVA+SJ+TA+VA 2010) [7990.1] – Miskolcra eddig nem volt adata.
- 2062. *Crepis biennis* Lapeyr.** – *Miskolc-Komlóstető*: a Komlós-völgy alsó részén és a gázvezeték nyomvonala mentén nagy egyedszámban (SJ 2014) [7990.1] – Miskolcra eddig nem volt adata.
- 2125. *Alisma lanceolatum* With.** – *Miskolctapolca*: Juhdöglő-völgy, árokpart (SJ 2014) [7990.1] – Nem volt aktuális bukki adata.
- 2146. *Hemerocallis fulva* L.** – *Miskolctapolca*: a gázvezeték nyomvonala és a Nagy-kőmázsa felé vezető aszfaltút találkozásánál. Kivadás, valószínűleg kertekből származó növényi hulladékkal került oda (SJ 2011) [7990.1].
- 2165. *Scilla drunensis* Speta** – *Mályinka*: Örvény-kő (SJ 2011) [7889.3]; *Miskolc-Lillafüred*: Szeleta-oldal (SJ 2012) [7889.4].
- 2168. *Muscari comosum* (L.) Mill.** – *Miskolctapolca*: Kisköves (SJ 2010) [7990.1], a Csókás-tetőtől a Mocsolyás-völgy által elválasztott hegytetőn (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (SJ 2014) [7990.1].
- 2174. *Allium scorodoprasum* L.** – *Kisgyőr*: Kékmező (SJ 2014) [7990.3], a Homokkő-forrás közelében (SJ 2014) [7990.3]; *Miskolc-Diósgyőr*: Baráthegy-dűlő (SJ 2014) [7890.3]; *Miskolc-Hejőcsaba*: a Hejő patak partján, belterületen (SJ 2013) [7990.2]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1]; *Répáshuta*: a falu feletti kaszált gyepten (SJ 2014) [7989.1].
- 2190. *Allium flavum* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Galya-tető (SJ 2013) [7990.1], Poklos-tető (SJ 2013) [7990.1]; *Miskolc-Lillafüred*: Fehérkő (SJ 2014) [7989.2]; *Miskolctapolca*: Kisköves (SJ 2010) [7990.1], Várhegy (SJ 2014) [7990.1].
- 2192. *Convallaria majalis* L.** – *Kisgyőr*: Homokkő-forrás (SJ 2014) [7990.3]; *Miskolc-Lillafüred*: Létras (SJ 2010) [7889.4]; *Miskolc-Komlóstető*: Bánles (KJ+SJ 2013) [7990.1], Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Nagy-Száraz-völgy (SJ 2013) [7990.1], Nádastó-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 2193. *Maianthemum bifolium* (L.) F.W. Schmidt** – *Miskolc-Diósgyőr*: Köpüs-völgy (SJ 2011) [7889.4].
- 2235. *Lilium martagon* L.** – *Mályinka*: Örvény-kő (SJ 2011) [7889.3]; *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy (SJ 2014) [7990.1]; *Miskolctapolca*: Nádastó-völgy (SJ 2014) [7990.1].
- 2251. *Iris pseudacorus* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (KJ+SJ 2013) [7990.1] – A Bükkben ritkának számít. 2014-ben ugyanezen a helyen nem találtam virágzó egyedeket.
- 2252. *Iris graminea* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 2254. *Iris sibirica* L.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (KJ+SJ 2013) [7990.1].
- 2276. *Juncus tenuis* Willd.** – *Miskolc-Görömböly*: a Görömböly-patak völgyében, erdei földúton (SJ 2013) [7990.2] – A Bükkből eddig alig van adata, valószínűleg terjedőben van.
- 2527. *Arum orientale* M.Bieb.** – *Miskolc-Ómassa*: a Köpüs-forrás közelében (SJ 2010) [7889.3].
- 2611. *Carex acuta* L.** – *Miskolctapolca*: a Nádastó-völgyben tömeges (SJ 2014) [7990.1].
- 2638. *Carex acutiformis* Ehrh.** – *Miskolc-Komlóstető*: Komlós-völgy alja (SJ 2014) [7990.1].
- 2659. *Epipactis microphylla* (Ehrh.) Sw.** – *Miskolctapolca*: Nagy-Száraz-völgy (SJ 2013) [7990.1], Mocsolyás (SJ 2014) [7990.1], Vizespince (SJ 2014) [7990.1].
- 2666. *Epipactis tallosii* A. Molnár et Robatsch** – *Miskolc-Görömböly*: a Görömböly-patak völgyében vezető murvás út szélén négy tő (SJ 2014) [7990.4]; *Miskolc-Hejőcsaba*: belterületen, a Dália utca és a Beniczky L. utca sarkán egy idősebb nyírfa körül, zártkerten belül is, ~60 virágzó hajtás (SJ 2013) [7990.2].
- 2673. *Epipactis helleborine* (L.) Crantz.** – *Miskolctapolca*: Dimitrovhegy-dűlő (SJ 2013) [7990.2], Nagy-Száraz-völgy, néhány tő elszórtan a völgy több pontján (SJ 2013) [7990.1].
- 2675. *Cephalanthera rubra* (L.) Rich.** – *Miskolctapolca*: Kis-kőmázsa (SJ 2014) [7990.1].
- 2676. *Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce** – *Miskolc-Diósgyőr*: a Vadasparktól a Hársas-bércig tartó turistaösvény mentén gyakori (SJ 2013) [7889.4]; *Miskolc-Ómassa*: Háromkúti-völgy (SJ 2013) [7889.3], Szentlélek-völgy (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*:

- Iglói utca, belterületen (LKÁ+MVA+SJ+TA+VA 2010) [7990.1], Mocsolyás (SJ 2014) [7990.1], Nagy-Száraz-völgy (SJ 2010) [7990.1], Nádastó-völgy (SJ 2014) [7990.1], Várhegyi-kőfejtő, a bányá kőtörmelékén több tíz tő (KJ+SJ 2013) [7990.1], Vizespince (SJ 2014) [7990.1]; *Nagyvisnyó*: Kis-Huta-rét (SJ 2013) [7988.4]; *Varbó*: Nyerges-hegy (SJ 2013) [7889.2].
- 2677. *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch** – *Miskolc-Lillafüred*: Létrás (SJ+MVA+TA+VA+LKÁ 2010) [7889.4]; *Miskolc-Ómassa*: Szentlélek-völgy (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Kövesdi-völgy (SJ 2010) [7990.1], Mocsolyás (SJ 2010) [7990.1]; *Nagyvisnyó*: Mély-Sár-völgy (SJ 2013) [7988.4].
- 2680. *Neottia nidus-avis* (L.) Rich.** – *Miskolc-Görömböly*: a Görömböly-patak völgyének oldalában (SJ 2014) [7990.2]; *Miskolc-Komlóstető*: Ládi-erdő (SJ 2011) [7990.1]; *Miskolc-Ómassa*: Köpüs-forrás (SJ 2010) [7889.3], Szentlélek-völgy (SJ 2013) [7889.3]; *Miskolctapolca*: Iglói utca, belterületen (LKÁ+MVA+SJ+TA+VA 2010) [7990.1]; *Nagyvisnyó*: Mély-Sár-völgy (SJ 2013) [7988.4].
- 2681. *Listera ovata* (L.) R. Br.** – *Miskolctapolca*: a Kövesdi-völgyben, gázvezeték irtott nyomvonalán egyetlen vegetatív hajtás (KJ+SJ 2013) [7990.1]; *Nagyvisnyó*: Kis-Huta-rét, néhány tő (SJ 2013) [7988.4].
- 2686. *Platanthera bifolia* (L.) Rchb.** – *Nagyvisnyó*: Kis-Sár-völgy (SJ 2013) [7988.4]; *Szilvásvár*: Büszkés-hegy (SJ 2013) [7988.4].
- 2700. *Orchis morio* L.** – *Miskolc-Lillafüred*: Létrás, néhány tő (SJ 2012) [7889.4]; *Varbó*: Ortás-rét, néhány tő (SJ 2013) [7889.4].

### Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozom mindazoknak, akik elkísérték a terepbejárások alkalmával, Koscsó Jánosnak és Takács Attilának a kézírathoz fűzött javaslataikért, illetve Molnár V. Attilának és Takács Attilának egyes fajok határozásában nyújtott segítségükért.

### Irodalom

- Cartographia (2007): *Bükk turistakalauz.* – Cartographia Kiadó, Budapest, 159 pp.
- FÖLDI E. (1980): *Magyarország földrajzinév-tára II. – Borsod-Abaúj-Zemplén megye.* – Kartográfiai Vállalat, Budapest, 71 pp.
- HUDÁK K., DEMETER Z. & PAPP L. (2009): *Miskolc város helyi jelentőségű védett és védendő természeti értékei.* – Zöld Akció Egyesület, Miskolc, 30 pp.
- KIRÁLY G. (szerk.) (2009): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok.* – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvaló, 616 pp.
- SULYOK J. (2006): *Fajmegőrzési tervek – Boldogasszony papucs (Cypripedium calceolus).* – Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Természetvédelmi Hivatal, Budapest, 66 pp.
- MAROSI S. & SOMOGYI S. (1990): *Magyarország kistájainak katasztere I-II.* – MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1500 pp.
- PELLES G. (1996): A sápadt kosbor (*Orchis pallens* L.) új lelőhelye a Bükk-hegységben. – *Kitaibelia* 1: 65.
- VINCZE ZS. (2010): *A Hejő patak ökológiai és vízminőségi állapotának felmérése a miskolci szakaszon.* – Eötvös Lóránd Tudományegyetem, TTK, Környezettudományi Centrum, Diplomamunka, 105 pp.
- VOJTKÓ A. (1997): Adatok a Bükk hegység orchidea-flórájához. – *Kitaibelia* 2: 75–77.
- VOJTKÓ A. (2001): *A Bükk hegység flórája.* – Sorbus 2001, Eger, 340 pp.
- VOJTKÓ A. (2008): Florisztikai adatok Észak-Magyarországról. – *Kitaibelia* 13: 55–61.

Beérkezett / received: 2014. 08. 05. • Elfogadva / accepted: 2014. 09. 10.